

Català

Camí de l'Aigua a l'Alta Ribagorça

Recorregut natural i cultural resseguint el curs dels rius Noguera Ribagorçana i Noguera de Tor des de la font de la Mena fins a Caldes de Boí

El Pont de Suert, El Pont de Suert i la vall de Viu, Alta Ribagorça, Lleida, Catalunya, Espanya

Dificultat Notable

Temps total efectiu 8:50h

Distància total 27,5 km

Desnivell acumulat 1.250m

Altitud mínima 820m

Altitud màxima 1.446m

Punt de sortida / arribada Àrea de la font de Mena

Població més propera El Pont de Suert

"Base Cartogràfica de Catalunya. 1:100.000." propietat de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

	itinerari		sentit de la ruta		inici / final
---	-----------	---	-------------------	---	---------------

PUNTS IMPORTANTS DE PAS (WAYPOINTS)

Punt de pas	Tiempo	Altura	Latitud	Longitud
1 Àrea de pícnic de la font de la Mena	0:00h	835m	42.389925°	0.752805°
2 Pont de Suert	0:55h	844m	42.403199°	0.742134°
3 Castelló de Tor	2:00h	882m	42.431637°	0.742636°
4 Llesp	3:10h	940m	42.454226°	0.759407°
5 Pont de Saraís	4:20h	1.002m	42.474974°	0.777834°
6 Pont penjant de Barruera	5:35h	1.087m	42.502255°	0.799236°
7 Boí	6:50h	1.255m	42.521417°	0.833666°
8 Caldes de Boí	8:50h	1.460m	42.560464°	0.840499°

Sistema de coordenades geogràfiques. Datum WGS84.

EL MILLOR D'AQUESTA RUTA

- ✓ La **presència de l'aigua** durant tota la ruta.
- ✓ Les **rouredes i pinedes** que envolten algunes parts del camí, protegint-nos del sol i creant un entorn verd i fresc.
- ✓ Els pobles per on passem, que ens acosten al **patrimoni històric de la zona**, amb ponts de pedra, esglésies del segle XI i XII i bordes construïdes de manera tradicional.
- ✓ Els **salancars amb els panells explicatius** dels animals aquàtics que podem observar-hi.

INTRODUCCIÓ

Itinerari lineal de gairebé 28 km de longitud (només anada) que comença a la font de la Mena, al sud del Pont de Suert, i va resseguint el curs dels rius Noguera Ribagorçana i Noguera de Tor ens porta fins al balneari de Caldes de Boí. Sempre caminant a prop de l'aigua, passem per Pont de Suert, Castelló de Tor, Llesp i Coll. Travessem el Salencar de Barruera, on podem observar vegetació i ocells aquàtics, continuem Vall de Boí amunt fins al nucli de Boí i, finalment, arribem al balneari de Caldes de Boí.

Aquesta ruta tan emblemàtica de la comarca de l'Alta Ribagorça ens permet gaudir d'una mescla de patrimoni històric i cultural, l'observació de bonics paisatges de muntanya marcats sempre per la presència de l'aigua s'alterna amb la visita a diversos nuclis de població que encara conserven tot el seu encant. La proximitat al riu ens regala la presència d'arbres de ribera, salancars, i animals aquàtics mentre que als

vessants de la vall observem pinedes i rouredes. Recorrem vells camins que antigament eren la principal via de comunicació entre els pobles i que amb els seus ponts i murs construïts pedra sobre pedra formen part del patrimoni cultural del nostre país i ens recorden com era la vida en aquestes valls fa no gaire temps enrere

MÉS INFORMACIÓ

DURACIÓ: Dia complet.

TEMPS TOTAL EFECTIU (SENSE PARADES): 8:50h en total: 0:55h des de l'àrea de pícnic de la font de la Mena fins al Pont de Suert, 2:15h des del Pont de Suert fins a Llesp, 2:25h des de Llesp fins a Barruera, 1:15h des de Barruera fins a Boí i 2:00h des de Boí fins al balneari de Caldes de Boí..

DESNIVELL ACUMULAT: 1.250m

DIFICULTAT: Notable. La ruta no presenta cap dificultat tècnica. L'exigència física és alta, derivada de la llarga distància i desnivell que cal superar..

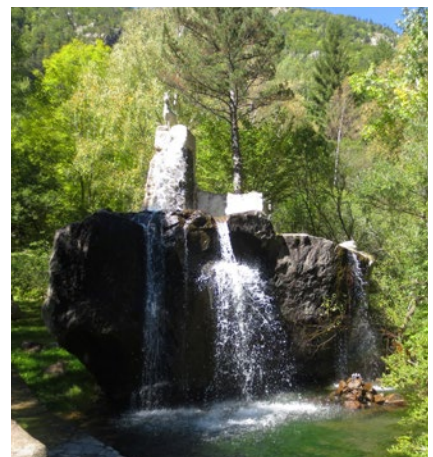
ÈPOCA: Tot l'any. A l'hivern podem trobar neu a la part final del recorregut, en aquest cas s'haurà de valorar si és necessari l'ús de raquetes de neu o d'algun altre material hivernal..

MATERIAL: Res en especial..

CARTOGRAFIA:

· Mapa comarcal de Catalunya 1:50.000. Alta Ribagorça - 05. Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

OBSERVACIONS: La ruta descrita en aquesta guia és llarga però també ofereix moltes possibilitats per ser flexibilitzada, ja sigui amb l'objectiu de reduir-ne l'exigència física o bé per facilitar la logística i accessos als punts d'inici i final (que excepcionalment en aquesta ruta són punts diferents). Així doncs, si arribem amb transport públic té molt de sentit començar la ruta al mateix nucli de Pont de Suert, que és el poble més ben comunicat de la comarca, i podem plantejar acabar-la a Boí, on les opcions de transport són més àmplies que a Caldes de Boí (només taxis). Si el que volem és escurçar la ruta per reduir-ne l'exigència, podem plantejar-nos realitzar el tram inferior o central, per exemple Pont de Suert - Barruera o Pont de Suert - Boí o bé realitzar el tram final, des de Llesp o des de Barruera fins a Caldes de Boí. Si disposem de dos vehicles, podem deixar-ne un al punt final de l'itinerari i fer combinació de vehicles.

 RECORREGUT

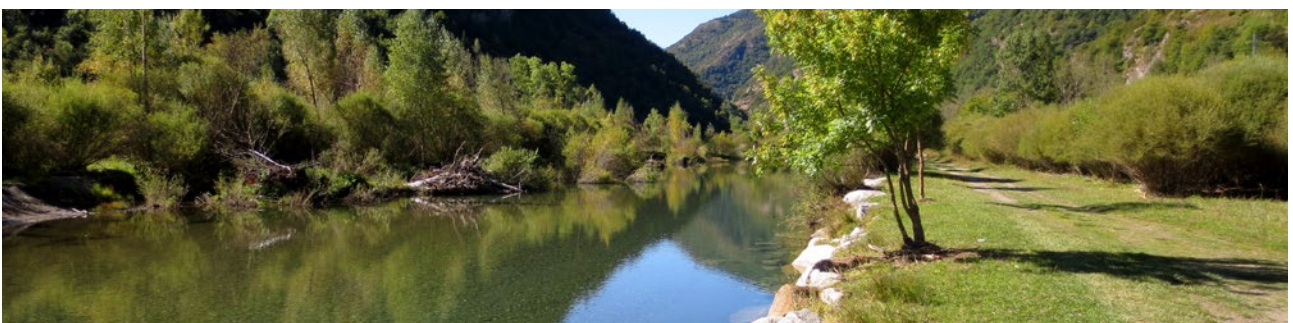
Sortim de la **1 font de la Mena (0:00h - 835m)**, on hi ha un aparcament i una zona de pícnic al costat del Riuet del Convent. Aquí comença el Camí de l'Aigua, hi veiem un mapa explicatiu i les primeres senyalitzacions de color grana en uns pals de fusta, que ens acompanyaran durant tota la ruta. Comencem a caminar en direcció al Pont de Suert, creuant uns metres més endavant la carretera N-260 i abordant la primera pujada -i la més exigent- del recorregut. Passem d'una vegetació de ribera a un terreny més sec, amb romaní, boix, roser silvestre i alguna alzina. Un cop a dalt observem a la llunyania l'embassament d'Escales, construït l'any 1955. Anem baixant per un terreny molt agradable fins que arribem a l'entrada del **2 Pont de Suert (0:55h - 844m)**.

Abans d'entrar al nucli del Pont de Suert creuem la carretera i anem a buscar el riu **Noguera Ribagorçana**, que seguim per la seva vora aigües amunt a través d'un camí pla apte per a bicis. Seguint en tot moment els senyals granes del Camí de l'Aigua, creuem el riu un parell de cops i finalment arribem a la **confluència** entre la Noguera Ribagorçana i la Noguera de Tor. En aquest punt deixem enrere la Ribagorçana i comencem a resseguir les aigües del riu Noguera de Tor, que ens guiarà fins al final del nostre recorregut. Deixem exclusivament la vegetació de ribera i entrem en un bosc de roures que ens protegeix del sol i, si fem la ruta a l'estiu, agraiem molt. Anem avançant en direcció NE. Arribem a una zona on el camí es fa més estret i el bosc s'obre, fet que ens permet observar a l'altra banda del riu el nucli de **3 Castelló de Tor (2:00h - 882m)**, amb l'ermita de la Mare de Déu del Remei i l'antic pont de pedra.

Seguim avançant pel costat esquerra orogràfic del riu i entrem en una zona més humida on el líquen tenyeix els arbres i les roques. Tot i que deixem enrere desviacions a banda i banda, l'orientació és fàcil perquè el Camí de l'Aigua està força ben senyalitzat. L'acció humana segueix molt present en el paisatge, amb alguna clariana que correspon a camps de pastura i algunes pinedes plantades com a conseqüència de la tala de roures. Abans d'arribar a l'altura del nucli de Llesp, passem pel **Salencar de Llesp**, on hi ha una zona d'observació d'animals aquàtics i panells explicatius. Deixem enrere el pont del poble de **4 Llesp (3:10h - 940m)** -que està situat just a l'altra banda del riu- i nosaltres continuem remuntant la vall caminant durant una bona estona ben a prop de les aigües del Noguera de Tor.

Arribem a una zona on ens allunyem del riu i guanyem una mica d'altura. A l'altra banda de la vall observem el poble de **Coll**, encara a més alçada que nosaltres. A poc a poc tornem a baixar i ens trobem amb un tram de carretera i algunes bordes. Els murs de pedra seca ens separen dels camps de pastura. Passem per la **casa del Batlle** i la **casa Capdevila** i aviat arribem a la **palanca** o **5 pont de Sarais (4:20h - 1.002m)**.

Seguim amunt, ara en clara direcció N, passem per una zona on la vall es tanca una mica i, poc abans d'arribar a la **presa de Cardet**, creuem a la **riba dreta** orogràfica del Noguera de Tor. Remuntem uns metres i ens situem a la riba de les aigües de l'embassament de Cardet. Des d'aquest punt podem observar els canvis de vegetació: a la nostra dreta hi tenim el bosc de ribera i el **Salencar de Barruera**, mentre que amb

l'alçada i l'orientació del terreny observem boscos mixtos de pollancre i bedolls i terreny de tarteres. Avancem per la riba del riu en direcció al poble de Barruera, deixem enrere a l'esquerra el camp de futbol i una zona habilitada per a autocaravanes. Arribem al **6 pont penjant de Barruera (5:35h - 1.087m)**, el creuem i passem a l'altra banda de la Noguera de Tor. Seguim remuntant el riu aigües amunt per aquest costat.

Abordem ara un tram on el camí planeja i anem trobant panells d'interpretació de fauna i flora. Passem per un terreny de tarteres on el tipus de roca canvia a les pissarres i, al fons, ja apareixen les altes muntanyes del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Arribem a un punt on ens allunyem una mica més del riu i comencem la pujada cap a Boí per l'empedrat camí antic. Fem una primera parada a un **mirador** des d'on gaudim de bones vistes panoràmiques de la vall i veiem bona part del que portem trepitjat i del que ens falta per caminar. Seguim guanyant alçada i aviat trobem l'entrada al poble de **7 Boí (6:50h - 1.255m)**, d'una bellesa i autenticitat singulars. Creuem el poble de Boí, observant les seves característiques cases de pedra i l'antiquíssima església romànica de Sant Joan.

Atenció, pot ser una mica difícil trobar el camí senyalitzat que surt del nucli de Boí. Ens hem de situar darrera el cementiri (N), creuar la carretera i dirigir-nos cap al darrera de les últimes cases del poble. Sortim per un caminet envoltat de murs de pedra seca i branques, que avança a mig vessant de la muntanya pel costat dret de la carretera. Arribem a un punt on el camí fa una corba pronunciada i **baixa cap a la carretera**, via per on **creuem el riu** i canviem altre cop de riba. A partir d'aquí la vegetació segueix canviant i fins al final de la ruta entrarem en un bosc de pi roig, bedoll i finalment alguns avets. Anem pujant poc a poc pel costat dret orogràfic del riu fins que comencem a notar l'olor a sofre, que ens indica que les aigües termals són ben a prop. Finalment arribem a l'antic balneari de **8 Caldes de Boí (8:50h - 1.460m)**, punt final d'aquesta ruta tan completa i apassionant per l'Alta Ribagorça.

COM ARRIBAR-HI EN TRANSPORT PÚBLIC

Podem arribar al **Pont de Suert** des de **Barcelona** o des de **Lleida** amb la companyia d'autobusos ALSA. Per moure'ns pels nuclis de la Vall de Boí des del Pont de Suert tenim tres opcions: la **línia d'autobús** que fa el trajecte Vielha - Pla de l'Ermita, l'**autobús del Parc Nacional** durant els mesos d'estiu o bé desplaçar-nos amb un taxi local. Més informació, horaris i contactes: Vall de Boí - transport públic. El punt d'inici de la ruta completa a l'àrea de la font de la Mena només és accessible amb **taxis locals**. Caldes de Boí, punt final de la ruta en el seu format complet, només és accessible amb taxis locals. Veure l'apartat "Observacions" per més informació.

COM ARRIBAR-HI EN COTXE

El punt d'inici d'aquesta ruta és a l'**àrea de pícnic de la font de Mena**, situada a 100m del **punt quilomètric 345** de la carretera **N-260**. Per arribar-hi des del **Pont de Suert**, hem de sortir d'aquest poble pel seu extrem S i seguir les indicacions de la **Pobla de Segur**, l'àrea està situada a **3 km** del Pont de Suert. Si venim des del **Pont de Montanyana** per la carretera **N-230**, just abans d'entrar al Pont de Suert hem de **desviar-nos per la N-260** en direcció a la **Pobla de Segur**, arribem a l'àrea de la font de la Mena després de **2 km** des del trencall de carreteres. Si arribem des de la **Pobla de Segur - Senterada**, trobem l'àrea de la Font de la Mena a la mateixa carretera per on venim (N-260), **3 km** abans d'arribar al Pont de Suert.

SABIES QUE...

Caldes de Boí és el balneari amb més varietat d'aigües de tot el món? Disposa de 37 brolladors naturals d'aigua que oscil·len entre els 4 i els 56 graus. Es té registre de l'ús terapèutic de les seves aigües des del segle I dC, durant l'època romana.

QUÈ MÉS PODEM VISITAR?

Collecció d'Art Sacre de la Ribagorça

L'església Vella de l'Assumpció de Maria del Pont de Suert acull des de l'any 2001 la Collecció d'Art Sacre de la Ribagorça. Destaquen especialment els retaules de l'època barroca -alguns originals de l'església, d'altres traslladats des d'altres capelles de la zona-, les talles de diverses mides i períodes i algunes peces d'orfebreria.

Coordenades GPS: 42.409029° 0.740877°

Esglésies romàniques de la Vall de Boí

A la Vall de Boí hi trobem un conjunt de nou esglésies romàniques declarades Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO. Gràcies a aquest important patrimoni arquitectònic, la Vall de Boí és avui una regió del Pirineu molt coneguda i visitada.

Coordenades GPS: 42.5222336° 0.8344224°

Centre de Fauna del Pont de Suert

El Centre de Fauna del Pont de Suert està situat en un sector de la piscifactoria del Pont de Suert, just a l'entrada sud del poble, i es dedica a la cria i conservació de mamífers semi aquàtics com la llúdriga i el visó i d'amfibis com el tritó del Montseny, en greu perill d'extinció. Per a més informació i/o per concertar les visites: 675 781 875 o 973 691 213, infocentredefauna.daam@gencat.cat.

Coordenades GPS: 42.400645° 0.742206°

Balneari de Caldes de Boi

El complex termal de Caldes de Boi es troba a la capçalera de la Vall de Boi, enmig d'un marc natural incomparable. És un lloc ideal per passar uns dies de descans i de relax. Les seves aigües termals, provinents de fonts naturals, tenen propietats curatives. S'hi accedeix per la carretera LV-5000 des de Barruera.

Coordenades GPS: 42.5615373° 0.8410066°

La Fira de la Girella

La Fira de la Girella se celebra anualment al Pont de Suert (el tercer o quart diumenge d'octubre) i té com a objectiu la divulgació de les tradicions de la zona i la dinamització turística del municipi. La gran protagonista de la fira és la girella, un embotit tradicional del Pirineu elaborat amb carn de corder i arròs.

Coordenades GPS: 42.407286° 0.740377°

Totes les rutes han estat realitzades sobre el terreny per RUTES PIRINEUS. Les rutes poden variar molt en funció de l'època de l'any, de la neu i de les condicions meteorològiques. La senyalització (marques, panells, balises) que podem trobar al llarg de la ruta també pot variar amb el temps. RUTES PIRINEUS no es responsabilitza de qualsevol mal ús de les seves guies i recomana que cadascú sigui responsable i prudent a la muntanya. Així mateix, us convidem a documentar-vos amb llibres i guies especialitzades per complementar la informació aquí descrita. Tots els temps són efectius i prenen un caràcter orientatiu, no s'han tingut en compte les parades per petites que siguin. Per qualsevol suggeriment, RUTES PIRINEUS us convida a enviar un correu a info@rutespirineus.cat.

DESCOBREIX TOT EL QUE T'OFERIM!

Guies Web i PDF gratuïtes

Posem a la teva disposició guies web i PDF gratuïtes -rutes de senderisme i d'alta muntanya que et pots descarregar-, uns continguts de qualitat i fiables elaborats per professionals de la muntanya per tal que puguis descobrir els Pirineus al teu aire!

Sortides i excursions guiades

Disposem d'un calendari de sortides organitzades o et podem preparar una proposta personalitzada a mida. Crestes i ascensions, naturalesa, parcs naturals, travesses,... Amb Rutes Pirineus descobriràs tots els secrets del Pirineu de la mà dels millors guies de muntanya!

Rutes autoquiades

Et proposem diverses travesses que podràs fer al teu aire però sense preocupacions ni incerteses: t'entregarem un llibre de ruta, gestionarem la logística d'allotjaments, enllaços, pícnic o equipatges, i disposaràs d'un telèfon d'emergències en tot moment.

Establiments recomanats

Us recomanem els millors establiments que hi ha a prop de les rutes que us proposem a la web. Hotels, cases rurals, càmpings, restaurants, artesans, esports d'aventura,... tots revisats pel nostre equip perquè la teva experiència als Pirineus sigui inoblidable!